WIKIPEDIA

Idioma kuot

El **kuot** o **panaras** ye una llingua aisllada de la provincia de Nueva Irlanda en Papúa Nueva Guinea. De fechu ye la única llingua d'orixe non-austronesio de la isla. Tien unos 2400 falantes, concentraos principalmente na mariña noroeste de Nueva Irlanda. Seique pol pequeñu númberu de falantes, nun paez esistir variación dialeutal singinificativa nel dominiu del Kuot.[1]

Kuot, Panaras

Faláu en	Papúa Nueva Guinea
Zona	Nueva Irlanda
Falantes	2400 (2002)
Familia	Aisllada
	Estatus oficial
Oficial en	*Nengún país*
Reguláu por	*Nun ta reguláu*
	Códigos
ISO 639-1	*nengún*
ISO 639-3	`kto (http://www.sil.org/iso639-3/documentation.asp?id=kto)`

Conteníu

Descripción llingüística
- Fonoloxía
- Alternances morfofonémicas

Gramática

Referencies
- Bibliografía

Enllaces esternos

Descripción llingüística

Fonoloxía

L'inventariu consonánticu del kuot vien dau por:

		Billabial	Alveolar	Velar
Nasal		m	n~ɲ	ŋ
Oclusiva	**sorda**	p	t	k
	sonora	b	d	g
Fricativa	**sorda**	ɸ~f	s~ʃ	
	sonora	β~v		
Llateral			l	
vibrante			ɾ	

El númberu de vocales fonológicamente contrastivas ye 5:

	Anterior	Posterior
Zarrada	i	o
Media	y	o
Abierta	a	

Los alófonos vocálicos son:

Fonema	Alófonos
/i/	[i~ɪ~j]
/y/	[y ɛ]~
/a/	[a ʌ]~
/o/	[o ʊ~~w]
/o/	[o ɔ]~

Alternances morfofonémicas

El fonema /t/ de ciertos marcadores de posesión, tales como "*-tuaŋ*", "*-el toŋ*" y "*-tuo*" apaez como /r/ cuando sigue a un raigañu acabáu en vocal, compárense:

roxura-ruaŋ 'el mio padre'
luguan-tuaŋ 'la mio casa'
i'caña-ruo 'el mio güeyu'
nebam-tuaŋ 'la mio pluma'

Otra alternanza ye'l "apócope de vocales finales", qu'asocede cuando una forma de tercer persona singular marculina col prefixu "*-oŋ*" usar nun nome qu'acaba en vocal, esta vocal de normal dexa de pronunciase. Por casu "*amaŋa-oŋ*" pronúnciase como [a ˈ maŋɔŋ], non como [a ˈ maŋaɔŋ].

La "regla de sonorización" porta que cuando sufixos con vocal inicial xunir a raigaños qu'acaben en consonantes sordes, estes consonantes articúlense como sonores. Por casu:

/obareit-oŋ/ [oba ˈ reidoŋ] *estremar [en dos]*
/taɸ-o/ [ta ˈ βo] *bebe*
/marik-oŋ/ [ma ˈ rigoŋ] *ruega*

El fonema /p/ da llugar a [β], non a [b].

/sip-oŋ/ [ˈ siβɔŋ] *sale [fuera]*
/irap-a/ [i ˈ raβa] *los sos güeyos [d'ella]*

Gramática

El kuot usa preferentemente l'orde sintácticu VSO.[2] Y el so morfoloxía ye de tipu aglutinante. Esisten dos xéneros gramaticales (masculín y femenín), distinción que s'aplica inclusive a toles formes de la primer persona (singular, dual, plural; inclusiva y esclusiva).

Por casu, la oración *parak-oŋ roxura-ruaŋ kamin* significa lliteralmente 'el mio padre como bonitato'. *Parak-oŋ* indica un aspeutu continuu del verbu 'comer', *roxura* significa 'padre', *-ruaŋ* ye un sufixu usáu pa indicar posesión inalienable ('el mio padre'), y *kamin* ye un nome que significa 'camote, bonitato'.

Referencies

1. Chung, Chul-Hwa & Chung, Kyung-Ja, Kuot Grammar Essentials (http://www.sil.org/pacific/png/abstract.asp?id=37101), 1993:p1
2. Eva Lindström (12 de payares de 2002). «so.se/staff/evali/kuot.htm Kuot Language and Culture (http://www2.ling.el)». Department of Linguistics, Stockholm University. Consultáu'l 11 de xunetu de 2011.

Bibliografía

- Ross, Malcolm (2005). "Pronouns as a preliminary diagnostic for grouping Papuan languages". In Andrew Pawley, Robert Attenborough, Robin Hide, Jack Golson, eds. *Papuan pasts: cultural, linguistic and biological histories of Papuan-speaking peoples*. Canberra: Pacific Linguistics. pp. 15-66. ISBN 0858835622

Enllaces esternos

- so.se/staff/evali/swadesh100-Kuot.html Kuot Swadesh 100 Word List (http://www2.ling.el)

Control d'autoridaes **Proyeutos Wikimedia** · Datos: Q56537

Sacáu de «https://ast.wikipedia.org/w/index.php?title=Idioma_kuot&oldid=2959628»

La última edición d'esta páxina foi el 5 may 2020, a les 14:38.

El testu ta disponible baxo la Llicencia Creative Commons Reconocimientu/CompartirIgual 3.0; puen aplicase otres cláusules más. Llei les condiciones d'usu pa más detalles.